

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrisurile nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Mișcarea slavă.

Nu merge! Cum am arătat și în primul nostru din numărul 27, înzadar ar fi încercările de-a lua în șea pentru cărmuirea Impărăției noastre Austro-ungare, pe un al treilea puternic, căci nu va merge!

Ordinațiunile de limbă date pentru Bohemia și Moravia, prin care e înălțată și limba cehă, ridică în chip firesc și pe celelalte popoare slave, pentru a cere ca și lor să li-se dea aceleași drepturi!

„Il Piccolo”, ziar italian ce apare în Triest, aduce știrea, că printre locuitorii sloveni din *Craină, Stiria, Carintia și Görz*, se duce o agitație puternică, ca cu toții la o altă se se încoarde, ca se se stoarcă ordinațiuni ministeriale, *prin cari în ținuturile locuite de Sloveni, și limba lor să fie ridicată la aceleași drepturi, la care limba cehă a fost ridicată în Bohemia!*

În fruntea mișcării stă „Societatea Slovenă”, care își are reședința în Graz, și care a împărțit zilele acestea proclamațiuni către toate reuniunile și societățile slave, ca să se pună cu toatele pe lucru, ca să dobândească și pentru Slavii Austriei-de-jos ceea-ce s'a dobândit de Cehi pentru Bohemia.

Nădejduesc că vor ajunge aceasta prin un mare congres slav, adunat din toate părțile, la Cili.

În același chip scrie și foaia slavă din Leibach, „Slovenski Narod”, că adevărat e de lipsă o mare adunare slavă la Cili ori Klagenfurt. Ba asta merge mai departe și se adresează nu numai către societățile slave, ci și către toate orașele slave, ca în frunte cu primarii lor, să alerge la congres.

Și încă ceva: La congres, precum spune „Obzor”, foaie croată din Zagrab, vor lua parte și Croații din Croația

(unde Ungurii vor să stăpânească cu Khuen Hédervári), *voind prin asta să arate alipirea lor la cauza comună slavă din Impărăție* (deși în altă țeară), și să-și dea spriginul lor!

Foilor ungurești, însemnând și știrea asta din urmă, le stă graiul în loc.

Căci la tot casul sunt arătări, cari pot să insufle curagiu numai celor ce, ca și noi Românii, de mult le tot strigăm Ungurilor în urechi să se lase de nebuna credință a maghiarisării, că i-a trecut vremea, precum i-a trecut și germanisării în Austria, ear' alergătorilor după acea stafie, numai trezire, desperată, le pot aduce.

Pe sub clădirea, înălțată și așa pe nisip, a ideii de stat național, german dincolo de Laita, maghiar dincoace, trec dese și puternice cutremure de pământ!

Nu merge, nu merge!

Știri politice.

Principele Bulgariei va veni în curând în România. Sosirea la Sinaia îi e pusă pentru ziua de 23 Iulie v. Va fi întâmpinat la hotare de dl Dim. Sturdza, primul ministru, și de dl general Berendeiu, ministru de război, precum și de comandantul corpului II de armată.

M. S. Regele Carol, încungiuat de Casa Sa civilă și militară, va primi pe oaspe în gara Sinaia, împreună cu A. S. Principele Leopold de Hohenzollern.

M. S. Regina și A. S. Principesa Maria vor primi pe Principele Ferdinand la castelul Peleş.

Lărmătorii Nemți din Bohemia, au primit o înaltă încurajare. Profesorii dela universitatea din Praga, cea mai veche universitate germană austriacă, au publicat un protest contra cunoscutelor ordinațiuni de limbă. Protestul a făcut zgomot în Austria. Acum 800 de profesori universitari dela universitățile din Germania, au iscălit o scrisoare de alipire

și îmbărbătare către cei din Praga, ca un răsunet dela frați, la protestul lor.

Nemții bohemi se încălzesc, firește, de această înaltă încurajare, dar' după toate semnele, cu atâta vor rămânea, căci M. S. Impăratul Austriei și guvernul seu, văzând că cu stăpânirea unei singure limbi și a unei singure seminții, nu o mai pot duce într'un stat ca și al nostru de împetriștat de felurite popoare, ce toate se ridică în picioare și cer deopotrivă îndreptățire națională, — nu vor retrage ordinațiunile, ci vor lucra chiar pentru îndeplinirea lor.

Noi Românii de aici, să învățăm și dela unii și dela alții:

Dela Nemții din Bohemia, cum se sărim în foc pentru cauza națională, dela profesorii din Germania cum se urmărim pe frații lup-tători și să le trimitem încurajare, ear' din ținuta guvernului austriac să prindem curagiu în lupta noastră, că eată sosită e, deocamdată dincolo, vremea pe care noi cu atâta foc o dorim și cerem: să se facă deopotrivă dreptate popoarelor ce alcătuiesc această împărăție și o susțin, jertfind pentru ea avere și vieți!

E bine și bogat...

— O pildă din popor. —

Balomir, Iulie 1897.

În zilele trecute auzii o istorioară foarte frumoasă și adevărată, care acum vi-o spun și d-voastre, că veți vedea că e bine să fii și — avut!

Să zice, că era odată un om foarte de omenie și grozav de isteț, dar' pârlit de sêrac. El spunea multe vorbe bune și înțelepte vecinilor sei, dar' de oare ce era sêrac toți îl rideau și ziceau: ținne sfaturile acelea pentru tine.

Vorbele celea mai lămurite și mai adevărate ce le scotea din gură, sătenii le numiau fleacuri, vorbe goale, căci ziceau ei, un calic ca tine n'are de unde spune vorbe cu temei!

e premeară de ceremonia lor tradițională, tinerii, înaintea altarului, își întorc spatel ca să nu se vază.

O cerință de căpetenie pentru o căsătorie este, să nu fie nici un fel de înrudire între cele două familii, ba nici să nu poarte același nume. Cum însă în toată China nu sunt decât 454 nume de familii, cerința aceasta este foarte grea. Apoi mai joacă un rol însemnat cetirea pe stele. Soartea fiecăruia e legată de 8 arătări de stele; dacă oroscopol tinărului nu se împacă cu al tinerei, căsătoria nu e cu puțință. Tot așa prin cetit pe stele se aleg «d-șoarele de onoare» (surorile de mireasă), se hotărăște ziua și oara ceremoniei, etc.

Timp de două-trei luni se aduc jertfe, se fac ospețe, se trimit daruri miresei. În ziua nunții, mirele sosește la casa alesei sale cu o litieră acoperită. Părinții fetei i-o dau în primire, învălțată cu un vâl roșu. El o așează în litieră și apoi se întoarce acasă la el, unde o întâmpină la ușă. Pe mireasă o conduc «d-șoarele de onoare» făcând zgomot mare și bătând din palme ca să alunge duhurile rele.

În casa mirelui, tinerilor li-se dă câte un păhar de vin pe care îl beau pe jumătate, apoi schimbă păharele și beau restul. Și atâta e tot. Căsătoria e încheiată și fata a luat

Bietul sêrac numai clătina din cap și zicea:

Vai voue, dacă credeți că avuții le știu toate mai bine de cât sêracii. Dar' nici bogăția nici sêrăcia nu-s scrise la nime în frunte; cel bogat poate ajunge prea lesne peritor de foame și sêracul încă poate fi odată bogat, de va fi cu noroc și cu minte.

Așa și omul cel sêrac de care vorbii, prinse la stăricică bună, ba cu timpul ajunsă a fi cel mai avut în satul lui, dar' pentru aceea tot de omenie rămase.

Odată ara cu plugul lui cu patru boi, în ogorul seu, și de amiazi slobozi boii și îi aduse acasă să-și hrănească, ear' plugul îl lăsă în brazdă, și după amiazi mearsă de ara mai departe.

Era într'o Sâmbătă, ori poate spre o sêrbătoare, destul că a doua zi erau mai mulți oameni adunați la un loc și el încă era între ei, vorbind mai de una mai de alta, ca oamenii.

Vezând că toți dela el așteaptă acum vorbele celea mai înțelepte, căci el era acum cel mai avut, să gânde să-și păcălească o leacă, și să le arete rătăcirea.

Le zise: ascultați ce mi-s'a întemplat eri: lăsa-i plugul în brazdă și venii cu boii în sat de amiazi. Dar' până am gustat eu și mi-am săturat boii, prăpădiții de șoareci mi-au ros ferul cel lat dela plug de a trebuit să vin acasă să-mi aduc alt fer ca să pot ara mai departe.

Omenii cari mai nainte și vorbele cele înțelepte i-le luau în bătaie de joc, toți începură a clăti din cap și a zice: «da sunt blăstemați șoarecii, fac mari pagube, uite! la dumnealui și ferul dela plug i l-au ros! Nu o să mai lăsăm plugurile în brazdă»

Atunci omul rise de ei și le zise: Vedeți cât sânteti voi de proști și ticăloși! Unde ați mai auzit voi să mănânce șoarecii fierul? Și că eu ca avut v'am spus o minciună, voi o credeți, ear'

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Mă 'ntreb...

Ved că nu mai e 'ndoială,
Că alături îmi ești tu,
Și eu totuși stau adese
Și mă 'ntreb de-i drept ori nu?

Nu încap 'n a mea minte
Că în lume aș putea
Să găsesc ceva, întocmai
Cum trăia în mintea mea!

Magică tu întrupare
A visării mele sfinte,
Care înger, alb ca tino,
Te-a 'ndemnat să-mi ieși nainte?

Zăpăcit de bucurie
Ciasuri stau uimit pe loc,
Ca putut să mă ajungă
Acest negrăit noroc!

Piccolo.

Căsătoria la Chinezi.

«Revue des deux mondes» din Paris, publică despre femeia chineză un articol interesant, din care lăsam să urmeze aci partea privitoare la căsătorie.

Eată cum se face ea acolo:

În viața femeii chineze, căsătoria este un lucru de mare însemnătate. Totuși el se săvârșește fără nici o întervenire a persoanelor celor mai interesate în cauză, ci numai prin voința celor doi părinți de familie. Fetele se mărită la vârsta de 13—15 ani.

Căsătoria e premeară de logodnă, care se face în scris: amândoi părinții să iscălesc pe o hârtie roșie, ori și cu vorba. Legea pedepsește cu lovituri de vergi pe cine calcă făgăduința. Une-ori logodnica, după moartea alesului ei, se socotește veduvă și rămâne credincioasă lui, dar' aceasta foarte rar, deși legea și morala preamăresc asemenea semne de virtute și guvernul le respălește cu medalii și laude oficiale.

Logodna se face foarte de timpuriu: la vârsta de 6—7 ani. Adesca părinții își logodesc copii îndată chiar după naștere. Până la nuntă «mirii» nu se cunosc. Nici părinții logodnicului nu cunosc pe aleasa fiului lor. La chinezii creștini, unde cununia la biserică

rangul de femeie măritată. O duc într'o cameră separată, iau de pe dînsa vâlul roșu și îi schimbă felul de pus pèrul, din fetesc în măritată. Apoi ea se întoarce și se arată bărbatului, socrilor și rudelor. Bărbatul o vede acum pentru întâia oară.

Apoi vine o crudă încercare pentru biata femeie. Toți invitații și nepoștiții, vecinii, trecătorii și chiar sêracii (dacă nu-i împacă cu daruri) se apropie de dînsa, o privesc, o cercetează cu deamăruntul și fac despre dînsa un fel de dare de seamă, în auzul tuturor, cu vorbe cari de cari mai pișcătoare și mai obraznice. Sêrmana femeie trebuie să stea neclintită, nici să plângă, nici să riză, nici să vorbească, căci dacă nu-și ține rolul, își bat joc de dînsa.

Cu toate acestea și în China, spiritul de protestare al omului contra tirăniei ceremoniilor proaste, a început să se arate. Unele fete se împotrivesc acestor căsătorii silite și preteră să moară, decât să trăiască cu un bărbat ales de părinți și pe care ea nici măcar nu l-au văzut. Unele rămân nemăritate la părinți, altele intră în mănăstirile budiste de călugărițe.

Mai mult decât atâta. În China de sud este o asociație anume, tainică, «Irusul de

până. eram sêrac nu-'mi dați crezământ nici vorbelor celor mai adevărate și mai înțelepte! Vai de cei-ce cred vorbele cuiva fără a se gândi de sînt drepte ori nedrepte, numai căci le vestește un om mare, avut ori cu rang înalt! Nu rangul nici avuția dau înțelepțiune și dreptate, și cel mai sêrac poate fi înțelept și de omenie

Cam așa stă treaba și cu învățătorii populari. Ori cât de înțelepțește ar vorbi poporului, ori cât sînt de sirguincioși și de adevărați luminători ai poporului, vorbele lor nu se prea ascultă, căci ei sînt sêraci, și sêracul în ziua de astăzi nu trage mult în cumpenă!

De lipsă dar' ar fi și frumos ar sta, ca poporul nostru să pună la inimă învățăturile talmăcite din cărțile bune, ce numai spre bun viitor pot urma

Durere însă, că în puține locuri ascultă de învățăturile date de învățătorii lor, ba în unele locuri socotesc pe învățătorii lor ca pe niște jucăți de dare, de care abia apucă să scape și cu atât mai tare de cel zelos, care stăruiește în lățirea și întărirea creșterii pruncilor lor, chiar silindu-'i uneori a veni regulat la școală.

Până poporul nu va ști preții școlii și pe învățătorii lor, nu vom putea eși la limanul dorit, și toată truda de înaintare, zecimată ne va rămânea.

Ioan Balomiri,
învățător.

Medicii Principelui Ferdinand.

O știre emoționantă au adus ziarele la sfîrșitul săptămînei trecute, din România.

Să știe că lângă Principele Ferdinand, dela data bolnăvirii sale, au stat veghe neadormită trei medici români din București, Doctorii *Cantacuzino, Buicliu și Kremnitz*. Munca lor era din cele mai gingașe și obositoare. Vre-o patru săptămîni boala era de tot caprițioasă și furioasă, acum-acum se stîngă viața înaltului bolnav. Ea făcea minută de minută pustiiri înspăimîntătoare în sănătatea celui atacat de ea, și doctorii aveau să pîndească minută de minută schimbările și atacurile ei, și să iee măsurile de împedecare a tristelor urmări. Și D-zeu a încununat cu isbînda lupta lor contra morții, și biruit'au ei moartea: azi augustul bolnav e pe cale de-a să face de tot bine, și foile de dincolo spun, că peste 10—15 zile El va putea părăsi patul spre a face mici primblări

aur», legat prin jurământ să nu se mărite de cât din dragoste.

Aceste copile și-au băgat în cap gîndul ciudat că fericirea căsătoriei nu atîrnă numai de stările stelelor și de înțelegerea părinților ci și de plăcerea dintre soți. Poate că spiritalul acesta revoluționar a intrat în China de miază-ză odată ca avangarda civilizației europene.

Dar' acestea sînt excepții rari. De regulă fetele se supun voinei părinților și obiceiurilor țării, cu aceeași blîndețe cu care îndură cruda lucrare a deformării piciorului. (O fată cu picioare regulate este un scandal în China, și degetele sucute spre talpă sînt o cerință a virtuții femeiești.

Căne pianist...

Intr'un sat din Franția de sus un circus de căni dădea reprezentații. Tot satul era uimit de lucrurile ce se vesteau: că un căne va cânta la pian. Seara într'adevăr cănele s'a pus pe scîunenciu și a început a da cu la-bele pe clape și cânta »Marsseileza«, marșul național francez. Un om hazliu din apropierea cănelui strigă de-odată către căne:

Pis, pis, mușcă mîța.

Cănele iute a sărit dela pian și fuga după mîța. Dar' spre neînțeleasa mirare a publicului, pianul cânta și mai departe singur. Era un pian automat.

prin grădinile castelului seu dela Sinaia, unde se află acum.

Dar' cei trei doctori în aceste 2 luni cât au avut sub pază pe Principe, nu s'au mai putut într'adevăr îngriji de alți bolnavi, au fost cu totul ai lui.

Maiestatea Sa Regele Carol I, prețuind această credincioasă slugire a lor, a voit să-'i răsplătească pentru pierderile materiale ce au avut în acele 2 luni, neputînd cîștiga din alte părți, și a îmbiat fiecărui medic câte 60000 lei onorar. Ei însă au mulțumit toți trei de răsplata de bani, cu cuvintele:

„Maiestate, nu putem primi nimic. Ni-am îndeplinit o datorie către Țeară, și sîntem fericiți că am putut-o îndeplini așa de bine“ —

Fapta celor trei doctori români, îi ridică și mai sus în stima de care și până aci au fost încungiurați, căci față de o nobilă familie domnitoare, care atîta bine face pentru țeara sa, ei au arătat că ce au făcut, din curată dragoste și grigiă au făcut, și nu vîndînd doar' grase răsplătiri.

Conferența de pace.

S'au aflat între învățații Europei oameni, cari privind la uriașele greutăți ce apasă asupra popoarelor cu ținerea de grele armate și cu războaiele cele slăitoare de puteri și tinere vieți, — și-au pus întrebarea, că dacă între singuraticii cetățeni ai unei țeri, s'au putut arangea trebile așa, că în pricinile ce se ivesc între ei, să nu sară îndată cu bătae unul asupra altuia spre a-'și căuta dreptatea, ci să se supue judecării ce li-se va aduce de instanțe anume așezate pentru acest scop, — oare nu s'ar putea același lucru și cu singuraticile țeri și popoare de pe continent, din Europa, să se așeze adecă o judecatorie mare de-asupra tuturor care în pricinile ce s'ar ivi între ele, să judece, avînd ele a să supune, încungiurînd prin aceastăeribilele războiri?

Ar fi în interesul renumelui popoarelor și țerilor să ajungă la aceasta, ar fi un pas mare nainte pentru înlăturarea barbarelor moravuri de-a să omori unii pe alții, popor pe pogor, țeară pe țeară, și uriașele cheltueli cu costișitoarele armate s'ar putea cruța, punîndu-se armele jos de tot, ori cel puțin în cea mai mare parte a lor, ușurîndu-se cetățenilor dărilor ori folosind acele sume spre ajutorarea tot a lor, a școlilor, bisericilor, fabricelor, spitalelor, etc. din țeară. Un avînt neînchipuit în cultură s'ar da prin aceasta popoarelor.

Și s'au apucat de propovăduirea acestor dorințe.

Au fost la început puțini cei-ce au dat luare aminte glasului acestor idealști, visători de vremi și stări așa bune într'o lume așa de rea. Dar' stăruind, ei au reușit a atrage tot mai mulți oameni însemnați pe partea lor. Și ca să poată nădăjdui mai mult dela lucrarea lor și-au zis: ne adunăm an de an din toate țerile cei doritori a ajunge la ținta aceasta, și anume numai deputați din dietele ori senatele țerilor, adecă oameni cu trecere în cercurile conducătoare ale statelor, cari apoi întorși acasă, să propovăduiască tot mai mult și celorlalți soți ideile acestea.

Așa s'au început «conferențele de pace», cari se țin an de an, tot în altă țeară, în capitala, întâiul ei oraș, și conduse de un ministru al acelei țeri.

La început interesul față de aceste adunări a idealștilor în politică, era mic. Unele diete își trimeteau reprezentanții lor, unele nu. An de an însă interesul a crescut, și azi aproape toate țerile, afară de cele ce nu au dietă și de micile state orientale, își trimit bărbații lor la «conferența de pace».

Frații nostri din România încă de ani de zile îi dau tot mai multă luare

aminte și tot mai frumos începe a fi numărul deputaților și senatorilor ce se duc la sfaturile de pace. Și bine e să o facă. Căci între altele au acolo privilegiu a face cunoștință cu bărbați de frunte de-ai celorlalți țeri și a-'și cîștiga eventual dragostea și preținia lor pentru Țeara românească și pentru neamul românesc.

Estan conferența se ține la Bruxella (în Belgia) și din partea românească s'au înștiințat deja că vor lua parte, d-nii: Petre Grădișteanu, vice-președintele senatului; N. Ionescu, senator; Stroe Beloescu, senator; Dr. Iovitz, senator; T. Rafal, fost senator; V. A. Urechia, vice-președintele senatului; A. Enacovici, N. Fleva, Ioan N. Guran, C. Maltezianu, N. P. Moroianu, Naum Mărculescu, A. Păcleanu, Ioan Poenaru-Bordea, G. A. Scorțescu, I. Villacrose și Em. M. Porumbaru, deputați.

O vijelie teribilă.

Noaptea de Luni spre Marți, în săptămîna asta, a fost de mare nenorocire aducătoare pentru ținutul nostru. Ziua a fost liniștită, ear' noaptea, pe neașteptate, o ploaie grozavă s'a descărcat peste Orăștie și jur și pe valea Murășului în sus, făcînd mari stricăciuni. Marți dimineața Murășul era deja așa de tare crescut, că pe la Geoagiu încetase trecerea de cară și căruțe, și numai cu luntrițele să trecea. Apa Romosului a înecat partea de hotar dinspre Orăștie, întreagă, apoi câmpul de legumi a Sêrbilor de pe hotarul Gelmarului, etc. De altfel vijelia nu a fost locală, căci din multe părți ale țerii se trimit foilor știri, că tot atunci și tot așa mari pustiiri a făcut și pe acolo.

Eată ce ni se scrie nouă din jur despre această furtună:

*
Romos, 20 Iulie 1897.

Dle Redactor,

Ca să cunoască și alții năcazul nostru și ca mai mult să cugete și la D-zeu, te rog a da loc acestor șire ale mele:

Deși în decursul anului acestuia au venit, în urma ploilor peste măsură, riul Romosului așa de mare, încât a pricinuit pagube uriașe, totuși ne mai pomenit de mare a fost el în seara de 19 spre 20 n. l. c.

Incepînd pe la 6 ore d. a. o ploaie torențială, s'a descărcat peste comună și a ținut aproape 2 ore, au venit pările prin comună așa de mari, de au stricat drumul, au dărîmat porți, au intrat prin curți, și prin casele oamenilor! Ear' riul a crescut așa de mare, încât spun bătrîni că nu au mai pomenit așa ceva! Nu numai puțurile cele mari și inalte, le-au dus apa, dar' și podul cel mare de peste rîu l'a rupt și minat! Venind un coperiș de casă întreg, s'a oprit în pod, prin asta a inăbușit apa și așa l'a dus. A dărîmat 3 case, și o șură, a dus apoi de prin curțile oamenilor lucruri economice, a minat lemne așa de mari din curți, că 8—10 oameni abea le-ar fi putut ridica. Garduri și pălanuri, între grădini și pe lângă ulițele laterali sînt duse; grădinile toate nimicite, nu se vede altceva de cât nêsip și imală. Câmpul, cu deosebire deoparte și de alta a rîului, e luciu de apă; clăile de grâu zac în apă și nomol, cucuruzul înecat. Nu se poate computa deocamdată paguba, pentru-că pe unde te învîrți și afară de comună, numai pustiire vezi.

Eu tare cred, că acestea sînt semne și bătăi a lui D-zeu, că s'au pîcătoșit oamenii, ca ne-altă-dată. Poporul, cu mici și mari, când te vei pocăi?

I. P.

*
Vaideiu, 21 Iulie 1887

Onotată Redacțiune,

Ieri în 7/19 l. c. a fost o zi fatală pentru comuna noastră Vaideiu.

Încă pe la 4 ore d. a. a început a durdui, fără a să arêta nori grei de ploaie. Pe la 6 1/2 ore s'au grămădit norii, năvălind de cătră

Șibot—Vinerea și de cătră Orăștie. De-asupra comunei și o parte a hotarului nostru s'au întălnit norii la 7 ore și au început a ploaie teribilă, de cugetai că varsă cu ciubărul. Ploaia a ținut peste o oră! În timp de 10—15 minute după încetarea ei, apa s'a grămădit în vale, care curge prin mijlocul satului, așa de groaznic, încât a eșit din alvii, curgînd prin strada principală cu o furie ne mai pomenită.

A dărîmat vre-o 5 case, mai multe șo pruri, cotețe, și alte clădiri economice. A dus mașini de imblătit, cară, buți, aparate agricole, și ile-a astupat prin noroiu, așa că mult nu se mai pot găsi. S'au înecat porci, capre găini și alte viețăți. Pălanurile curților și gardurile grădinilor au fost rupte și duse de apă, pomi rupți și culcați la pămînt. Parte de hotar din jos de sat, precum și așa numitul »Șesu-Vaideiului« au fost înecate de apă, ducînd și înnoroid toată roada câmpului, încât nu mai este nădejde de o recoltă pe locurile acestea! Vieți omenești nu au căzut jertfă.

Oamenii, cărora li-s'au surpat casele, sînt siliți a locui prin șuri și clădiri economice ce le-au mai rămas, și pe la vecinii ori rudeni.

Paguba este mare. Grăul e de tot slab și și pe acela nu'l pot oamenii aduna din cauză ploilor celor multe. A venit acum și tempestatca aceasta, și a înecat partea cea mare a hotarului cu cucuruz și iarbă.

Tristă priveliște! Sêrmani economi.

Privitorul.

Alianță turco-română.

Cătră sfîrșitul săptămînei trecute lumea a fost surprinsă de o știre politică fără îndoială însemnată, că adecă între *România și Turcia* s'ar fi încheiat la 21 Iulie n. o legăturală militară, asigurându-se Turciei ajutor de armă pentru întemplantarea că ea ar fi atacată de Bulgaria. Turcia în schimb a asigurat României mai multe avantajii, pe cari le va să împlini în cel mai scurt timp.

După încheierea învoielii Sultanul a primit la sine pe ministrul plenipotențiar român dela Constantinopol, și l'a decorat cu «marele cordon al Osmaniei».

De-o săptămîna acum asupra faptului știrile ce se dau, se bat în capete, unele că adevărat și nici nu-'i de mirare, că doar' România îi poate fi de mare stricăciune Turciei de să pune contra ei, și tot așa de mare folos de e cu ea, — altele că nu-'i adevărat știrea.

Cele mai multe semne arată însă că adevărat. Întâi și întâi de n'ar fi, s'ar desmînțit oficios, ceea-ce nu s'a întemplantat a doua-oră și drept, că trimisul român dela Constantinopol a primit dela Sultan prețios semne de onoare, decorațiunea, și încă o decorațiune pe care numai 2 trimiși, unul a Germaniei altul al Angliei, au mai primit-o în vremea șederii lor în capitala turcească. Așa din bun senin nu i-o dădea Sultanul. Și, în urmă, abia cu vre-o câteva zile nainte de data încheierii, întâiul sftenic al Sultanului după-ce fusese la Londra, a trecut prin România și a fost primit de Regele Carol când se ține că s'a întemplantat învoirea deplină

CORESPONDENȚĂ

Zlatna, la 20 Iulie 1897.

Cu ocaziunea »Petrecerii românești delavară«, ce s'a ținut în opidul montan Zlagna în ziua »Înnălțării Domnului« din acest ar în general a încurs suma de 105 fl. 60 cr. v. a. și adecă:

I. Din taxele ordinare 63 fl. v. a.

II. Din ofertele marinimoase dela următorii domni:

Dr. Vasilie Fodor 3 fl., Nicolae Adamo vici 2 fl., Arcz Albert 2 fl., Folbert Vilmos Mike István și Simeon Magda câte 1 fl. 20 cr. Földesy și Almagyi câte 1 fl. laolaltă 12 fl. 60 cr.

III. Din suprasolviri dela următorii P. T. Domni și Doamne:

George Vișa 3 fl. 80 cr. Dengel Frigye 2 fl. 40 cr., Florentina Popescu 1 fl. 80 cr. Venecsék și Hesky câte 1 fl. 40 cr., E. Beș 1 fl., Dna Victoria Candea și D-șoara Agafi Paul câte 90 cr., Dr. Szóntág, Posch, Angya Löping, Komécs, Zágnoty, Dumitrean, Albin

Cei-ce voesc a fi primiți în cursul prim, trebuie să arete, că au absolvat a patra clasă gimnasială ori reală, la o școală publică cu un sfârșit cel puțin «îndestulitor». Cu clasele școlare medii (gimn. și reale) sunt socotite și o potrivă și școlile civile organizate pe baza art. de lege XXXVIII din 1868. Notele rele («nedestulitor») din limba latină și limba greacă, nu împiedică primirea.

Tinerii cu notă generală «îndestulitor» vor fi supuși unui examen de primire, ear' pentru cei ce vin dela școlile cu limba de propunere negermână, la examen aceasta împregiurare se va lua în socotință, și dela el se va cere ca să corăspundă în limba maternă celor pretinse pe cursul I, dar' totuși să recere să cunoască limba germână în vorbit și scris în așa grad, încât la prelegeri să poată urmări cu pricepere pe profesor.

Primirea într'un curs mai înalt decât cursul anului I, se poate face numai dacă la examenul de primire se vor dovedi și cunoștințele teoretice și practice, acelor obiecte de studiu militar care se propun în cursurile mai de jos.

d) atestat de moralitate mulțumitor. Dacă în testimoniul școlastic nu este însemnată o purtare morală mulțumitoare, este a se aduce un atestat de moralitate dela primarul comunei.

Etatea cea mai mică împlinită și cea mai mare netrecută, pentru ori ce școală de cadeți dela infanteria, este următoarea

în cursul:	cel puțin:	cel mult:
I	14 ani	17 ani
II	15 »	18 »
III	16 »	19 »
IV	17 »	20 »

Etatea se socotește până la 1 Septemvrie 1897.

Pentru cursul I al anului școlar 1897/98 se primesc și tineri, cari au trecut de 17, dar' încă nu sunt de 18 ani, dacă împregiurări neatârni oare de voința lor (ca boală etc.) i-a împiedecat în urmarea studiilor și dacă vor depune examenul de primire cu rezultat cel puțin «bun».

Amănuntele în privința aceasta, se cuprind într'o broșură, («Aufnahmebedingungen für den Eintritt in die k. u. k. Cadettenschulen») ce se capătă la comanda ces. și reg. a școlii de cadeți din Sibiu pentru 20 cr. de exempl. în limba germână ori maghiară. Din această broșură se poate vede și cât de mari sânt taxele, ce lucruri trebuie să aibă tinerul la intrarea sa în institut, ce documente se recer, cum trebuie scrise rugărilor, și, în sfârșit, se arată cum are să fie examenul de primire.

Cererile de primire sânt a se înainta de-a dreptul, cel mult până la 15 August, la comanda acelei școlii de cadeți, ce se află mai în apropiere (pentru Ardeal la comanda școlii de cadeți din Sibiu: k. u. k. Infanterie Cadettenschule). Cererile sosite după acest termen, nu se vor lua în socoteală.

Examenul de primire, la cari tinerii vor fi chemați la începutul lunii Septemvrie, se vor ține dela 12—16 Septemvrie 1897.

Invitare de abonament.

Cu 1 Iulie st. v. invităm pe toți amicii și spriginitorii singurei foi române în acest mare comitat românesc, la nou abonament pe jumătatea a doua a anului de față, la

„Revista Orăștiei“.

Domnilor abonați cari ne restază cu prețul pe jumătatea întâie, li se va opri foaia.

Pentru redacție responsabil: Ioachim Muntean.

1468—1897. (236) 1—3
Kig.

Pályázati hirdetmény.

A szászvárosi egészségügyi körben Szászváros székhelyvel üresedésben levő **körorvosi** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi körhöz 24 község tartozik.

A körorvos évi javadalmazása 300 frt fizetés, mely összeg Hunyadvármegye

központi pénztárából havi előleges részletekben vehető fel, ezenkívül 300 frt utazási átalány, mely összegért köteles egy hivatalos kiszállások, valamint az oltások alkalmával a fuvardíjat fedezni, megjegyeztetvén, hogy ezen 300 frt utiátalányt az oltások alkalmával az egyes községek fizetik ki.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1876. évi XIV t.-cz. 143 §-ában, illetve az 1883. évi I. t.-cz. 9 §-ában körülírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, és magánéletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, folyó évi augusztus hó 18-ig bezárólag, annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező vagy nem kellőleg felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául folyó évi augusztus hó 21-ikének d. e. 9 órája, helyeül pedig a szászvárosi járási főszolgabíró hivatalos irodája tüzetik ki.

Szászvároson, 1897. július hó 21

Fodor Gyula,
főszolgabíró.

(233) 2—2

Gefertigter zu London wohnhaft, giebt bekannt, dass er sein in Ungarn im Hunyader Comitate, im Déva-er Bezirke, auf dem Gebiete der Gemeinde **Csertés-Hondol** gelegenes, seit einer Reihe von Jahren im Betrieb stehendes, unter dem Namen „**Regina**“ im Bergbuche eingetragenes **Bergwerk** sammt Gebäuden und Maschinen

zum Kaufe anbietet,

und zu diesem Zwecke einen Versteigerungs-Termin auf den 26 Juli 1897, Vormittag 10 Uhr, in Budapest, ausschreibt, zu welchem Kauflustige höflichst eingeladen werden. Local: Gáznér Béla königl. notär V. Bezirk. Bálvány utca 2. —

Den Kaufpreis werde ich an dem Versteigerungs-Termin bekannt geben. Indess können Kauflustige schriftliche Anbote machen, über deren Annahme oder Nichtannahme ich mir das Recht der Entscheidung vorbehalte.

London, den 12. Juli 1897.

Hermann Landau.

Nähere Auskunft ertheilt mündlich oder brieflich:

Herr W. Bach in Hondol
I. post Felső-Csertés
(Siebenbürgen.)

Sz. 5651—1897 (235) 1—1
bvghtó

Árverési hirdetmény.

Alulirt birói kiküldött az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hátszegi kir. járásbíróóság 1897. évi 2869 számú végzése következtében Péterffy Antal ügyvéd által képviselt Török József javára Borza László ellen 180 frt s jár. erejéig fogantositott kielégítési végrehajtás utján foglalt 378 frt 50 kr-ra bolti áru cikkekkel álló és egy ponyvából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. jbiróságának 5651/1897 számú végzése folytán 169 frt tőke követelés ennek 1897. évi június hó 12. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 11 frt 17 krban bi-

róilag már megállapított költségek erejéig Borza László raktárában leendő eszközökre 1897. évi augusztus hó 3 napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Hátszegen, 1897. július hó 12-án.

Baló Ödön,
birói kiküldött.

(234) UN 1—1

Învățacel de pălărier

se primește numai decât la subscrisul, pălărier în Orăștie. Să aibă vîrstă de 14 ani cel puțin.

Să cere să știe ceti și scrie. Invoiala de primire să va stabili cu părinții ori tutorii.

Aurel Onofreiu,
pălărier în Orăștie (Szászváros).

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000. (196) 10—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arîndează și exarîndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68 1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

ATELIER de TEMPLAR

Drumul țerii Nr. 3.
Casa proprie.

ȘI

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor public din **Orăștie și jur**, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

Mobile de casă

precum: scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se gătesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum:
sicriuri,
de
aramă, nuc,
goron și de
brad,
pompoase ori
simple;

cruci,
cununii de mort,
și toate
pânzele
de
lipsă!

Sînt 19 ani decînd am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangeat și îmbogățit de nou și temeinic Rugînd onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu *prețuri foarte ieftine!*

George Brassai

(145) 10—15

măsar.